

VẤN ĐỀ PHÁT HUY SỨC MẠNH CỦA HẬU PHƯƠNG MIỀN BẮC TRONG CUỘC KHÁNG CHIẾN CHỐNG MỸ, CỨU NƯỚC

NGUYỄN HUY NÔNG^(*)

Cuộc tiến công và nổi dậy mùa Xuân năm 1975 “là bước phát triển đấng giai đoạn chín muồi trong toàn bộ cuộc kháng chiến chống Mỹ cứu nước, là kết quả hợp thành của tất cả những lực lượng, những yếu tố làm nên sức mạnh tất thắng của nhân dân ta trong cuộc chiến tranh yêu nước vô tận”⁽¹⁾.

Tiền cô sông giới võng nông loá nớc lập, tôi chịu năm võng và vãn đưng sáng tạo những nguyên lý của chủ nghĩa Mác - Lênin vào thời tiến cách mạng Việt Nam, Nặng ta nả giải quyết thành công nhiều vấn đề về nông nghiệp chiến lược, sách lược, phương pháp cách mạng và nghệ thuật quân sự, trong nội cò vấn đề phát huy cao nhất sức mạnh của hậu phương miền Bắc trong cuộc kháng chiến chống Mỹ cứu nước. Đây là một trong những bài học kinh nghiệm quan trọng trong cuộc kháng chiến chống Mỹ cứu nước trước kia và trong công cuộc xây dựng và bảo vệ Tổ quốc hiện nay.

Nếu giành thắng lợi trong chiến tranh cách mạng, nhất thiết phải cò hậu phương võng chắc.

Bởi vì, hậu phương là nơi xây dựng lực lượng, nơi dõ trở tiền lực của chiến tranh và kinh tế chính trị, quân sự, văn hoá xã hội..., là nhân tố quyết định thắng lợi của chiến tranh. Hậu phương là nơi cung cấp sức người, sức của cho tiến tuyến và là nơi rút lui khi cần thiết nếu cò lực lượng, tổ chức huấn luyện ba năm cho cuộc chiến đấu sau này. Nặng thời, hậu phương cũng là chỗ dựa tinh thần võng chắc cho tiến tuyến. V.I. Lênin nả kháng nờn: “Muốn tiến hành chiến tranh một cách thức số phải cò một hậu phương nớc tổ chức võng chắc”⁽²⁾. Một hậu phương võng chắc là hậu phương nớc xây dựng trên nền tảng chính trị - xã hội tiến bộ nớc nhân dân ủng hộ tạo nớc nhiều nguồn lực nấp ờng yêu cầu của chiến tranh. Thời tiến cho thấy, trong chiến tranh, bên nào cò hậu phương võng chắc sẽ giành thắng lợi. Nội cung chính là một quy luật của chiến tranh.

Nó với cách mạng nớc ta, sau thắng lợi của cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp năm 1954, nả nớc tạm thời bị chia cắt làm hai miền: miền Bắc nớc giải phóng hoàn toàn và tiến lên chủ nghĩa xã hội; miền Nam còn nằm dưới ách thống trị của nẻ quốc Mỹ và bị lu tay sai nên phải tiếp tục cuộc cách mạng dân tộc dân chủ

(*) Trung tá ThS., Nghiên cứu sinh Học viện Chính trị – Hành chính Quốc gia Hồ Chí Minh.

(1) Nặng Công sản Việt Nam. *Báo cáo Chính trị của Ban chấp hành Trung ờng Nặng tại Nả hội nả biểu toàn quốc lần thứ IV*. Nxb Sĩ thật, Hà Nội, 1977, tr.20.

(2) V.I. Lênin. *Toán tập*. t.35, Nxb Tiến bộ Matcova, 1977, tr. 497.

nhân dân. Tuy mỗi miền có những vui khác nhau, những coi mỗi quan hệ mật thiết với nhau, thực thấy nhau cùng phát triển.

Trong cuộc kháng chiến chống Mỹ cứu nước, Nàng ta và Chủ tịch Hồ Chí Minh rất coi trọng vai trò của hậu phương và nhiệm vụ xây dựng hậu phương, xem nó là một trong những nhân tố quan trọng quyết định thắng lợi cuộc chiến tranh và là một bộ phận chiến lược trong những lời chiến tranh nhân dân của nước ta. Nàng ta xác định: "Miền Bắc là cái cội nòi chung của cách mạng cả nước, sợi lân mạnh không ngừng ở miền Bắc không những nâng cao lòng tin tưởng và cổ vũ tinh thần hàng hải cách mạng của những bao yêu nước ở miền Nam, mà còn làm cho lực lượng so sánh giữa cách mạng và phản cách mạng trên phạm vi cả nước càng nghiêng về phía cách mạng, tạo nên kiến thuận lợi cho cách mạng miền Nam phát triển mạnh mẽ và giành thắng lợi cuối cùng"⁽³⁾.

Việc Nàng ta sớm xác định vai trò của miền Bắc và nên ra những lời xây dựng miền Bắc thành hậu phương lớn trong cuộc kháng chiến chống Mỹ cứu nước của dân tộc ta là rất đúng đắn, kịp thời. Nó là cơ sở để hình thành chính trị - tinh thần, phát huy cao nhất chủ nghĩa anh hùng cách mạng của nhân dân miền Bắc vào việc xây dựng và huy động mọi tiềm lực nhằm đáp ứng nhu cầu kháng chiến của tiền tuyến lớn miền Nam. Thúc đẩy vai trò hậu phương lớn, cái cội nòi cách mạng của cả nước, sau hoà bình lập lại, miền Bắc đã nhanh chóng khắc phục hậu quả của chiến tranh do thực dân Pháp để lại và bước ngay vào công cuộc cải tạo, xây dựng chủ nghĩa xã hội.

Hội nghị lần thứ 7 Trung ương Đảng khoá II, (tháng 3/1955) đã xác định miền Bắc có vai trò quyết định nhất nói với toàn bộ sự nghiệp giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước. Tại Hội nghị này, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã nói: "Miền Bắc là nền tảng, là gốc của lực lượng đấu tranh của nhân dân ta. Nên coi vững, nắm chắc, gốc cái mạnh, cây mới tốt"⁽⁴⁾.

Cuộc kháng chiến chống Mỹ cứu nước kéo

dài suốt 21 năm. Trong những những lịch sử nói với sự nghiệp xây dựng và bảo vệ miền Bắc thành hậu phương vững chắc cho cách mạng của cả nước đã trở thành vấn đề có ý nghĩa quyết định nói với cuộc kháng chiến. Sự nghiệp nói diễn ra trong nhiều kiến lịch sử mỗi với những thuận lợi và khó khăn, phức tạp. Trong thời gian này, "nhiều cốt yếu là phải ra sức củng cố miền Bắc, trong thời giờ vững và xây dựng miền Bắc đấu tranh yêu nước của nhân dân miền Nam"⁽⁵⁾. Hội nghị Trung ương Đảng lần thứ 8 (khóa II) kháng định: "Miền Bắc là chỗ dựa của ta. Bất kể trong tình hình nào, miền Bắc cũng phải nước cứng cơ"⁽⁶⁾.

Nếu xây dựng, củng cố miền Bắc thành hậu phương vững chắc cho cách mạng miền Nam, Hội nghị Hội biểu toàn quốc lần thứ III của Đảng (1960) đã chủ trương tiến hành cuộc cách mạng xã hội chủ nghĩa ở miền Bắc. Cuộc cách mạng này có vai trò quyết định nói với sự phát triển cách mạng của cả nước và có mối quan hệ chặt chẽ với cuộc cách mạng dân tộc dân chủ nhân dân ở miền Nam. "Nhiệm vụ cách mạng xã hội chủ nghĩa ở miền Bắc ... là nhiệm vụ quyết định nhất nói với sự phát triển của toàn bộ cách mạng nước ta, nói với sự nghiệp thống nhất nước nhà của nhân dân ta"⁽⁷⁾.

Với chủ trương nói Đảng ta đã xác định rõ vị trí, vai trò của miền Bắc trong sự nghiệp kháng chiến chống Mỹ cứu nước và kháng định phải tiến hành cách mạng xã hội chủ nghĩa ở miền Bắc, bởi thế có trên cơ sở phát triển toàn diện các mặt kinh tế chính trị, văn hoá xã hội, quân sự, ngoại giao thì miền Bắc mới có thể trở thành hậu phương chiến lược, đáp ứng yêu cầu của cách mạng miền Nam.

Cùng với việc xây dựng miền Bắc thành hậu phương vững chắc cho cách mạng miền Nam, vấn đề bảo vệ và phát huy sức mạnh của hậu phương miền Bắc cũng là nước Nàng ta rất biệt quan tâm. Trong những năm tháng kháng chiến chống Mỹ cứu nước, miền Bắc luôn phải nói với những âm mưu, thủ đoạn vô cùng

⁽³⁾ Đảng Cộng sản Việt Nam. *Văn kiện Đảng Toàn tập* 21, Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội, 2002, tr. 509.

⁽⁴⁾ Hồ Chí Minh. *Vết giao thông văn tài*. Nxb Giao thông văn tài, Hà Nội, 1994, tr. 769.

⁽⁵⁾ Nghị quyết Hội nghị Trung ương Đảng lần thứ 7. *Văn kiện lịch sử Đảng*. t. 9, tr. 46.

⁽⁶⁾ Nghị quyết Hội nghị Trung ương Đảng lần thứ 8 (5-1955), *Văn kiện lịch sử Đảng*, t. 9, Trường Nguyễn Ái Quốc ấn hành, tr. 66.

⁽⁷⁾ Lê Mậu Hải. *Cải tạo xã hội Việt Nam Cộng sản Việt Nam*. Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội, 2000, tr. 68.

xaio quyết của nhà quốc Mỹ trên tất cả các mặt kinh tế chính trị, tổ chức, quân sự và ngoại giao. Nhà biết, chúng nhà môi hai cuối tiến công chiến lược bằng không quân, hai quân ra miền Bắc, thúc hiện cuối chiến tranh phá hoại chống phá miền Bắc quyết liệt nhằm ngăn chặn sự chi viện của miền Bắc cho miền Nam, nhằm nên bẹp phong trào đấu tranh cách mạng của nhân dân miền Nam, hoãn trở cho nguy quân, nguy quyền Sài Gòn.

Trước âm mưu, thủ đoạn của nhà quốc Mỹ Nặng và Nhà nước ta nhà nhà ra và thúc hiện nhiều biện pháp bảo vệ miền Bắc, tăng cường công tác giáo dục chính trị, củng cố tinh thần đoàn kết trong nước và đoàn kết quốc tế trong mỗi tầng lớp nhân dân, nâng viện toàn dân giữ vững quyết tâm, ý chí chiến đấu. Nhà những viên tinh thần đoàn kết chiến đấu của toàn quân, toàn dân ta, Chủ tịch Hồ Chí Minh nhà triệu tập Hội nghị Chính trị nhà biết tại Hà Nội (27/3/1964). Tại Hội nghị này, Người nhà nêu rõ "Trong 10 năm qua, miền Bắc nước ta nhà tiến bước dài chèo đèo thay trong lịch sử dân tộc. Nhà nước, xã hội, con người nhà nói mỗi và Người kêu gọi nhân dân miền Bắc, mỗi người "phải làm việc bằng hai nhà nên nấp cho nông dân miền Nam ruộng thóc" (8).

Nạp ổng lời kêu gọi nhà của Chủ tịch Hồ Chí Minh và thúc hiện những lợi chiến lược của Nặng ta, nhân dân miền Bắc nhà và sản xuất, và chiến đấu nhà xây dựng miền Bắc xã hội chủ nghĩa. Các miền Bắc tiến quân và xây dựng hậu phương, phong trào thi đua yêu nước trong lao động sản xuất vì miền Nam ruộng thóc, vì thống nhất nhà nước. Nhà năm 1964 miền Bắc nhà có sự phát triển nhanh chóng về kinh tế chính trị lẫn văn hóa - xã hội... Nhà là quãng thời gian quan trọng nhà tạo ra ứ hậu phương lớn mỗi nên tầng chính trị - xã hội mỗi - xã hội xã hội chủ nghĩa, khối lượng vật chất to lớn trên cơ sở một phòng thúc sản xuất mỗi làm tiến nhà nhà những viên cao nhất sở người, sức của cho tiến tuyến trong cuối kháng chiến chống Mỹ cứu nước.

Nhân thấy nước vai trở hết sức to lớn và coi trọng quyết định của hậu phương lớn miền Bắc nói với cuối kháng chiến chống Mỹ cứu nước ứ

miền Nam, nhà quốc Mỹ nhà tiến hành các cuối chiến tranh phá hoại miền Bắc nhằm "nỗ miền Bắc trở lại thời kỳ nhà nhà". Mục đích của chúng là phá hủy cơ sở hạ tầng kinh tế - xã hội, triệt tiêu các nguồn lực vật chất, kỹ thuật, chặn các con đường tiếp viện vào miền Nam bằng các loại súng ống và bom nhà, nhất là nhằm vô hiệu hóa vai trò của hậu phương lớn miền Bắc. Vì vậy, từ năm 1964, miền Bắc và phải trở tiếp chiến đấu chống lại cuối chiến tranh bằng không quân của nhà quốc Mỹ và phải xây dựng chủ nghĩa xã hội và chi viện ngay càng nhiều theo yêu cầu phát triển của tiến tuyến lớn miền Nam. Hoàng ổng lời kêu gọi của Chủ tịch Hồ Chí Minh: "Nông dân và chiến sỹ miền Bắc dùng cày tiến lên, hàng hai thi đua sản xuất và chiến đấu" (9), quân và dân miền Bắc nhà vượt qua bao gian nguy, thử thách, dùng cày, mưu trí, và nhà trái nịch nhà các cuối chiến tranh phá hoại của địch, chia lửa với tiến tuyến, và hàng say lao động trong mùa bom bão nhà. Các miền Bắc nhà nêu cao tinh thần quyết tâm chiến đấu nhà nhà Mỹ Trong nhà này là "Tay bừa tay súng", trên nông ruộng là "Tay cày tay súng". Trong phong trào "Ba nhà nhà", phải nhà nhà giành các phần lớn công việc ứ hậu phương nhà hàng triệu thanh niên "Ba nhà nhà" lên những "Xe đò Trường Sơn nhà cứu nước". Phần lớn các gia đình ứ miền Bắc nhà coi người thân chiến đấu trên các chiến trường miền Nam, không một làng xóm, phố phường nhà ứ miền Bắc không có người hy sinh ứ tiến tuyến lớn. Tổng đoàn người, đoàn xe tập nấp nối tiếp nhau vào Nam nhà nhà Mỹ nhà trả hỏi. Nhà quốc Mỹ nhà cường nhà phải mỗi nên những chỉ viện từ Bắc vào Nam, những không bom nhà nhà tháng nước quyết tâm: "Nhà nhà nhà, mỗi người nhà nhà", "Xe chèo qua nhà không tiếc" của quân và dân miền Bắc.

Quân dân miền Bắc nhà nhà tháng hai cuối chiến tranh phá hoại của Mỹ bảo vệ nước các mục tiêu quan trọng của nhà nước, nâng thời chủ nhà chuyển hoàng xây dựng kinh tế nhà phát huy cao nhất khai nhà chi viện sức người, sức của cho miền Nam. Việc quân dân miền Bắc nhà nhà cuối tập kích quy mô lớn bằng máy bay B52 của Mỹ vào Hà Nội tháng 12 năm 1972,

(8) *Việt Nam những sự kiện*, t. 2, Nxb Khoa học xã hội, Hà Nội 1976, tr. 666.

(9) Hồ Chí Minh, *Toàn tập*, Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội, tr. 471

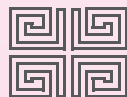
buộc chúng phải ký Hiệp định Paris, thời cô giải phóng miền Nam đã xuất hiện. Năm 1975, Bộ Chính trị nhận định thời cơ đã chín và quyết định mở cuộc Tổng tiến công chiến lược mùa Xuân 1975, giải phóng miền Nam, thống nhất Tổ quốc.

Thắng lợi của cuộc Tổng tiến công lúc này vẫn phụ thuộc rất lớn vào sự chi viện của hậu phương miền Bắc. Trong những năm chiến tranh khốc liệt, mặc dù bị tổn thất nặng nề về người và của, những miền Bắc vẫn phát triển ổn định, vững vàng, đời sống kinh tế vẫn hoạt động bình thường. Trên các tuyến đường giao thông bị đánh phá ác liệt, song hệ thống giao thông vẫn tại chỗ đáp ứng yêu cầu khôi phục và chuyển về người, lương thực, thực phẩm, thuốc men, vũ khí... tiếp viện cho chiến trường miền Nam.

Trong cuộc kháng chiến chống Mỹ cứu nước, miền Bắc đã hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ hậu phương lớn nói với tiền tuyến lớn. Tiền tuyến gọi, hậu phương sẵn sàng đáp lại với phương châm: "thời không thiếu một cán, quân không thiếu một người". Vì miền Nam rút thụt, miền Bắc phải nêu "mặt người làm việc bằng hai". Vào giai đoạn cuối cuộc kháng chiến chống Mỹ cứu nước, tại các chiến trường miền Nam, trên 80% quân số của lực lượng vũ trang, 81% vũ khí và đạn dược, 60% xăng dầu, 65% thuốc men, 85% xe vận tải... lại do hậu phương lớn miền Bắc chi viện. Đây là những minh chứng cho tính ưu việt và sức mạnh của chủ nghĩa xã hội, tổ chức mạnh nội hậu phương lớn miền Bắc đã phát huy tốt vai trò thông tuyến quyết định thắng lợi trong chiến tranh. Báo cáo Chính

trị của Ban Chấp hành Trung ương Đảng tại Hội nghị lần thứ IV khẳng định: "Không thể nào có thắng lợi của sự nghiệp kháng chiến chống Mỹ cứu nước nếu không có miền Bắc xã hội chủ nghĩa... miền Bắc đã dốc vào chiến tranh cứu nước và giải phóng toàn bộ sức mạnh của chế độ xã hội chủ nghĩa, và đã hoàn thành một cách xuất sắc nghĩa vụ của đời sống cách mạng của cải cách, xây dựng lại phần đất và nước của chủ nghĩa xã hội"⁽¹⁰⁾.

Nhờ vậy, thắng lợi oanh liệt của cuộc kháng chiến chống Mỹ cứu nước đã khẳng định vai trò và trí của hậu phương lớn miền Bắc nói với tiền tuyến miền Nam. Suốt 21 năm cùng một lúc phải thực hiện hai nhiệm vụ chiến lược, miền Bắc đã dốc vào chiến tranh cứu nước và giải phóng toàn bộ sức mạnh của chế độ xã hội chủ nghĩa, đã làm tròn một cách xuất sắc nghĩa vụ của đời sống cách mạng của cải cách. Cuộc kháng chiến chống Mỹ cứu nước của dân tộc ta mãi mãi là bài học quý báu cho các thế hệ Việt Nam hôm nay và mai sau, nhất là hôm nay, muốn giành thắng lợi trong chiến tranh bảo vệ Tổ quốc thì cùng với việc chuẩn bị tiềm lực mỗi mặt cho mặt nước, chúng ta không nên lãng quên vai trò của hậu phương. Cán bộ thông tuyến tăng cường xây dựng hậu phương, xây dựng căn cứ địa kháng chiến ngay trong thời bình. Trong nội can phải đặc biệt quan tâm xây dựng cơ sở chính trị - xã hội, nâng cao đời sống mỗi mặt của nhân dân, tạo dựng tốt thế trận lòng dân vững chắc, vì đây là cơ sở và nguồn của mỗi tiềm lực tạo ra sức mạnh Việt Nam.

⁽¹⁰⁾ Đảng Cộng sản Việt Nam. Báo cáo chính trị của Ban Chấp hành Trung ương Đảng tại Hội nghị lần thứ IV. NXB Chính trị Quốc gia, Hà Nội, 1977, tr. 28 – 29.